

2018

Závěrečná správa

Správny fond Sociálnej poisťovne

Závěrečná správa

o výsledku kontroly

Správny fond Sociálnej poisťovne

PREDKLADÁ

Ing. Karol Mitrik, predseda
Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

VEDÚCA KONTROLNEJ AKCIE

Ing. Viera Hankerová

Bratislava, december 2018

OBSAH

ZOZNAM SKRATIEK.....	4
ZOZNAM TABULIEK.....	4
ZOZNAM GRAFOV.....	4
ZHRNUTIE.....	5
1 CIEĽ KONTROLNEJ AKCIE.....	6
2 RÁMEC KONTROLNEJ AKCIE.....	6
3 ZISTENIA A ODPORÚČANIA.....	6
3.1 HOSPODÁRENIE S FINANČNÝMI PROSTRIEDKAMI SPRÁVNEHO FONDU.....	6
3.1.1 TVORBA SPRÁVNEHO FONDU.....	6
3.1.2 ČERPANIE VÝDAVKOV.....	6
3.1.3 NAKLADANIE S MAJETKOM SOCIÁLNEJ POISŤOVNE.....	7
3.1.4 VNÚTORNÝ KONTROLNÝ SYSTÉM.....	9
4 REAKCIA KONTROLOVANÉHO SUBJEKTU.....	10
5 TÍM KONTROLÓROV.....	10
ZÁVER.....	10
KONTAKT.....	10

ZOZNAM SKRATIEK A SKRÁTENÝCH POMENOVANÍ

SKRATKA / SKRÁTENÉ POMENOVANIE	VÝZNAM
DLHM	Dlhodobý hmotný majetok
DLNM	Dlhodobý nehmotný majetok
EÚ	Európska únia
NKÚ SR	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
Občiansky zákonník	zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov
SP	Sociálna poisťovňa
zákon o finančnej kontrole a audite	zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov
zákon o hospodárskej mobilizácii	zákon č. 179/2011 Z. z. o hospodárskej mobilizácii a o zmene a doplnení zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov
zákon o NKÚ SR	zákon NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov
zákon o nakladaní s majetkom verejnoprávnych inštitúcií	zákon č. 176/2004 o nakladaní s majetkom verejnoprávnych inštitúcií a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 259/1993 Z. z. o Slovenskej lesníckej komore v znení zákona č. 464/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov
zákon o slobodnom prístupe k informáciám	zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov
zákon o sociálnom poistení	zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov
zákon o správe majetku štátu	zákon NR SR č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov
zákon o účtovníctve	zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka č. 1: Tvorba a čerpanie Správneho fondu	6
Tabuľka č. 2: Výdavky Správneho fondu.....	7
Tabuľka č. 3: Majetok SP.....	7

ZOZNAM GRAFOV

Graf č. 1: Vývoj čerpania hlavných položiek bežných výdavkov.....	7
---	---

ZHRNUTIE

SP je verejnoprávna inštitúcia zriadená na výkon sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia. Svoju činnosť vykonáva podľa zákona o sociálnom poistení, ktorý vymedzuje sociálne poistenie v rozsahu dôchodkového, nemocenského, úrazového, garančného poistenia a poistenia v nezamestnanosti. SP je významným subjektom verejnej správy nielen z hľadiska predmetu svojej činnosti, ale aj objemu finančných prostriedkov, s ktorými disponuje (cca 8 mld. eur ročne) a majetku, ktorý spravuje (cca 1 mld. eur netto).

Orgánmi SP sú generálny riaditeľ, dozorná rada a riaditelia pobočiek. Organizačnými zložkami SP je ústredie a 36 pobočiek, ktoré sú vecne príslušné na konanie vo veciach sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia vo vymedzenom rozsahu. Priemerný prepočítaný počet zamestnancov v roku 2017 bol 5 109 zamestnancov.

SP ako účtovná jednotka vedie účtovníctvo podľa zákona o účtovníctve a postupov účtovania platných osobitne pre SP. Zostavuje individuálnu účtovnú závierku a výročnú správu bez povinnosti overenia audítorom. Individuálna účtovná závierka vchádza do súhrnnej účtovnej závierky verejnej správy.

SP hospodári podľa rozpočtu zostavovaného v členení na jednotlivé poisťné fondy a Správny fond určený na krytie výdavkov na činnosť orgánov SP a jej organizačných zložiek.

Predmetom kontroly bolo preverenie tvorby Správneho fondu, čerpania bežných a kapitálových výdavkov Správneho fondu, nakladanie s majetkom obstaraným z prostriedkov Správneho fondu a posúdenie vnútorného kontrolného systému.

Kontrolou boli zistené nasledovné skutočnosti:

- Správny fond bol v kontrolovanom období rokov 2015 až 2017 tvorený v súlade s príslušným ustanovením zákona o sociálnom poistení a v súlade s Pravidlami financovania a hospodárenia Sociálnej poisťovne.
- Zostatok Správneho fondu nevyčerpaný k 31. decembru príslušného kalendárneho roka bol v súlade so zákonom o sociálnom poistení prevedený do 10 dní od schválenia účtovnej závierky Národnou radou Slovenskej republiky do rezervného fondu solidarity.
- Rozpočet výdavkov Správneho fondu bol vo všetkých kontrolovaných rokoch upravovaný rozpočtovými opatreniami, o ktorých mal kontrolovaný subjekt vedenú evidenciu. Nedostatky neboli zistené.
- Pri realizácii opakovanej verejnej súťaže na zabezpečenie štandardnej a rozšírenej technickej podpory

technológií Oracle, vrátane licencií, bola znížená predpokladaná hodnota zákazky v porovnaní s pôvodnou zákazkou o 1 800 tis. eur, čo bolo zdôvodnené znížením rozsahu obstarávaných služieb.

- Poskytnuté poradenské a konzultačné služby neboli podľa kontrolnej skupiny NKÚ SR dostatočne preukázané pracovnými výkazmi o odpracovaných a fakturovaných osobohodinách.
- Podiel kapitálových výdavkov k celkovým výdavkom Správneho fondu sa v kontrolovanom období pohyboval na úrovni 2,0 % v roku 2016 po 3,5 % v roku 2017. DLNM bol pritom odpísaný na úrovni 97 % až 98 % a DLHM na 83 % až 88 %, čo si bude v budúcnosti vyžadovať zvýšené nároky na investície.
- Kapitálové výdavky boli čerpané v zmysle zmluvne dohodnutých podmienok. Faktúry boli vystavené v súlade s predmetom zmluvy a obsahovali náležitosti v zmysle zákona o účtovníctve. Základná finančná kontrola bola vykonávaná podľa zákona o finančnej kontrole a audite. Zmluvy boli zverejnené v Centrálnom registri zmlúv a faktúry na webovom sídle SP v súlade so zákonom o slobodnom prístupe k informáciám.
- SP viedla v účtovníctve:
 - majetok štátu bez uzatvorenia zmluvy o výpožičke v sume 118 tis. eur, čo nebolo v súlade so zákonom o nakladaní s majetkom verejnoprávnych inštitúcií a Občianskym zákonníkom,
 - pozemok a budovu v zostatkovej hodnote 911 tis. eur, pričom podľa katastra nehnuteľností vlastnícke právo mala iba k 1/12 tohto majetku, čo malo vplyv na nesprávne vykázanie majetku v účtovných závierkach,
 - dlhodobo nevyužívaný pozemok v obstarávacej cene 334,9 tis. eur, ktorý sa SP nepodarilo dočasne prenajať ani dať do výpožičky.
- Inventarizácia majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov bola vykonávaná decentralizovane, bez vypracovania súhrnnej inventarizačnej správy za účtovnú jednotku ako celok.
- Metodické usmernenie SP, týkajúce sa správy majetku, upravovalo zaradenie budov do štvrtej odpisovej skupiny s dobou odpisovania 20 rokov, čo nezodpovedá predpokladanej dobe užívania.
- V rokoch 2015 a 2016 absentovala v kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra kontrola ústredia SP a tiež niektorých oblastí s možným výskytom rizík s negatívnym vplyvom na hospodárenie s verejnými financiami a vlastným majetkom SP, napríklad kontrola čerpania kapitálových výdavkov, verejného obstarávania, inventarizácie či nakladania s majetkom.

1 CIEĽ KONTROLNEJ AKCIE

Účelom kontrolnej akcie bolo overiť, či Sociálna poisťovňa pri hospodárení s prostriedkami Správneho fondu a nakladaní s majetkom obstaraným z tohto fondu postupovala hospodárne a účelne.

Predmetom kontroly bolo preverenie tvorby a čerpania finančných prostriedkov Správneho fondu na bežné a kapitálové výdavky, nakladania s majetkom obstaraným z prostriedkov Správneho fondu a posúdenie fungovania vnútorného kontrolného systému.

2 RÁMEC KONTROLNEJ AKCIE

Kontrola Správneho fondu SP bola vykonaná v súlade s Plánom kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2018 a strategickými prioritami kontrolnej činnosti na roky 2018 až 2020 „*Udržateľné verejné financie a fiškálna politika - hospodárenie významných subjektov verejnej správy*“.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom o NKÚ SR a so štandardmi, ktoré vychádzajú zo základných princípov medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií (ISSAI).

Kontrolovaným subjektom bola Sociálna poisťovňa. Kontrola bola vykonaná v čase od 23. júla 2018 do 15. novembra 2018 v mieste sídla SP. Ukončená bola protokolom o výsledku kontroly. Kontrolovaným obdobím boli roky 2015 až 2017, v prípade vecných súvislostí aj obdo-

bia predchádzajúce a nasledujúce. Kontrola bola vykonaná ako kontrola súladu s prvkami finančnej kontroly.

S ohľadom na rozsah kontrolovanej dokumentácie bol vykonaný výber vzorky neštatistickou metódou, založenou na odbornom úsudku kontrolóra. Na dosiahnutie účelu kontroly bol zvolený prístup detailného preverovania, t. j. vykonanie kontroly vecnej správnosti dokladov na základe vybranej vzorky pri zohľadnení stanovenej hladiny významnosti a rizika kontroly. Pri kontrole boli ako hlavné metódy a techniky použité najmä preskúmanie a preverenie účtovných dokladov, účtovných záznamov, interných riadiacich aktov, zmlúv, relevantnej dokumentácie, ako aj analýza, prepočty a rozhovory so zamestnancami kontrolovaného subjektu.

3 ZISTENIA A ODPORÚČANIA

3.1 HOSPODÁRENIE S FINANČNÝMI PROSTRIEDKAMI SPRÁVNEHO FONDU

Správny fond je určený na krytie výdavkov súvisiacich s činnosťou orgánov SP a jej organizačných zložiek pri vykonávaní sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia. Hospodárenie s finančnými prostriedkami Správneho fondu upravuje zákon o sociálnom poistení a interná smernica Pravidlá financovania a hospodárenia Sociálnej poisťovne.

Pri hospodárení s finančnými prostriedkami Správneho fondu je SP povinná zabezpečiť ich hospodárne a efektívne použitie.

3.1.1 TVORBA SPRÁVNEHO FONDU

Správny fond bol tvorený v súlade so zákonom o sociálnom poistení vo výške 2,4 % z poistného na sociálne poistenie, 0,25 % z príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, z príjmov z vlastného majetku SP, či z poriadkových pokút. Ústredie prevádzalo finančné prostriedky zo Správneho fondu zálohovo vo výške mesačného rozpočtu jednotlivým pobočkám.

Tabuľka č.1: Tvorba Správneho fondu

(v tis. eur)

Tvorba vo výške:	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017
2,4 % z poistného	152 234	161 880	174 865
0,25 % z vybraných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie	1 088	1 134	1 292
z príspevkov na starobné dôchodkové sporenie od zamestnávateľa	10	9	11
z ostatných príjmov	1 194	1 391	1 444
2,15 % z príjmov z otvorenia II. piliera	12 456	0	1
Tvorba spolu	166 982	164 414	177 613

Zdroj: Poznámky k účtovným závierkam za roky 2015, 2016, 2017

Nevyčerpaný zostatok Správneho fondu ku koncu každého roka previedla SP do Rezervného fondu solidarity.

3.1.2 ČERPANIE VÝDAVKOV

Rozpočet výdavkov Správneho fondu SP bol vo všetkých kontrolovaných rokoch 2015, 2016 aj 2017 na úrovni 106 mil. eur. V nadväznosti na požiadavky súvisiace so zabezpečením sociálneho poistenia a tiež s prihladením na skutočnú tvorbu Správneho fondu boli vykonané úpravy rozpočtu navýšením prostriedkov.

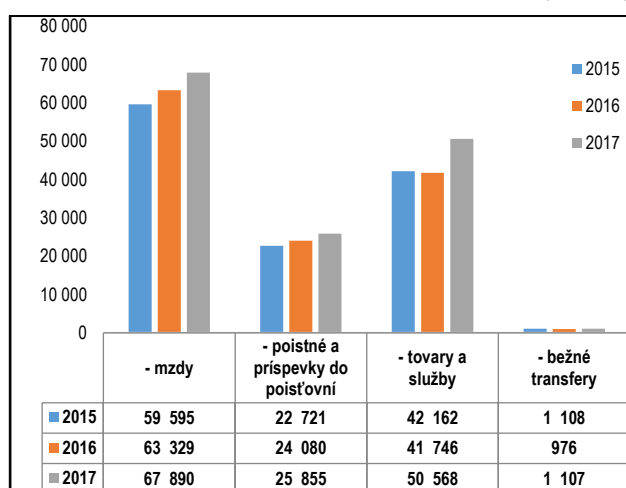
Tabuľka č. 2: Výdavky Správneho fondu

Ukazovateľ	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017
Výdavky celkom, v tom:	128 782	132 724	150 663
Bežné výdavky	125 586	130 131	145 420
Kapitálové výdavky	3 196	2 593	5 243

Zdroj: Správy o hospodárení SP za rok 2015, 2016 a 2017

Bežné výdavky Správneho fondu určené na zabezpečenie hlavných činností a chodu SP tvorili viac ako 96-percentný podiel celkových výdavkov. Najvyššou položkou bežných výdavkov boli mzdy a súvisiace poisťné odvody za cca 5100 zamestnancov, ktoré mali rastúci trend v nadväznosti na valorizáciu miezd v rozsahu 2,5 až 4 % ročne. V roku 2017 bol výrazný aj nárast výdavkov na tovary a služby takmer o 10 mil. eur.

Graf č. 1: Vývoj čerpania hlavných položiek bežných výdavkov (v tis. eur)

Zdroj: Správy o hospodárení SP

Kontrolou dodržiavania hospodárnosti čerpania finančných prostriedkov Správneho fondu na vybranej vzorke zmlúv z oblasti technickej podpory informačných systémov, údržby informačno-komunikačných technológií a poradenských služieb boli identifikované nedostatky v oblasti preukazovania skutočne poskytovaných poradenských a konzultačných služieb. V objednávках nebol uvedený termín, ani forma či spôsob preberania výstupov objednaných služieb. Tie boli uvedené len vo Výzve na predloženie cenovej ponuky.

V rozpočte **kapitálových výdavkov** Správneho fondu sa predpokladalo použitie prostriedkov vo výške cca 1 mil. eur ročne, čo je len 1 % z celkových výdavkov. Skutočné čerpanie bolo vo výške 3 až 5 mil. eur, čo tvorilo 2 až 3 % z celkových výdavkov. Finančné prostriedky na kapitálové výdavky boli použité najmä na nákup výpočtovej techniky a softvéru, na realizáciu stavieb a ich technického zhodnotenia (budovy pobočiek).

Na základe vykonanej analýzy čerpania kapitálových výdavkov podľa výšky vynaložených prostriedkov NKÚ SR preveril vzorku troch zmlúv uzatvorených

s dodávateľom informačno-komunikačných technológií. Nedostatky neboli zistené. S prihliadnutím na vysoký stupeň opotrebovania hmotného a nehmotného majetku (hmotný majetok 88 %, nehmotný majetok – softvér 98 %), NKÚ SR odporučil zvýšiť objem kapitálových výdavkov a zabezpečiť tak potrebnú obnovu majetku, osobitne v oblasti inovácií informačných systémov a softvéru.

3.1.3 NAKLADANIE S MAJETKOM SOCIÁLNEJ POISŤOVNE

Evidencia majetku

SP, ako verejnoprávna inštitúcia, hospodári s finančnými prostriedkami a s vlastným majetkom. Vlastný majetok SP tvoria hnuteľné veci, nehnuteľné veci, finančné prostriedky Správneho fondu vrátane z nich plynúcich úrokov, majetok, ktorý SP nadobudla svojou činnosťou a pohľadávky, okrem pohľadávok podľa § 148 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, t. j. okrem pohľadávok na poistnom, dávkach a pod. SP spravuje verejné finančné prostriedky, ktoré nie sú jej majetkom a majetok štátu. Prehľad stavu majetku SP, osobitne neobežného majetku k 31. decembru preverovaných rokov je uvedený v tabuľke.

Tabuľka č. 3 Majetok SP

Majetok	2015	2016	2017
Majetok SP spolu, z toho:	1 104 603	955 055	1 040 466
Neobežný majetok spolu	84 644	80 425	77 586
DLNM spolu	1 234	936	878
Softvér	1 234	716	447
Obstaranie DLNM	0,00	220	431
DLHM spolu	83 410	79 489	76 708
Pozemky	4 189	4 189	4 277
Umelecké diela a zbierky	12	12	12
Stavby	69 414	67 089	64 622
Stroje, prístroje a zariadenia	7 109	5 790	5 000
Dopravné prostriedky	564	631	554
Obstaranie DLHM	2 122	1 778	2 243

Zdroj: Súvahy k 31.12.

Prevažný podiel majetku SP tvorili pohľadávky a krátkodobý finančný majetok. Neobežný majetok sa na celkovom majetku SP podieľal v preverovanom období v rozpätí od 7,5 % do 8,4 %. Štruktúra majetku tak korešpondovala s poslaním SP ako významnej finančnej inštitúcie verejnoprávneho charakteru.

Majetok štátu viedla SP osobitne na podsúvahovom účte. Tvorili ho najmä osobné počítače, tlačiarne, softvér – server a iný majetok vo výpožičke od Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Ministerstva vnútra SR, využívaný pre účely plnenia úloh hospodárskej mobilizácie na základe zákona o hospodárskej mobilizácii.

Kontrolou bolo zistené že SP viedla v podsúvahovej evidencii majetok štátu, konkrétne 9 ks výpočtovej a telekomunikačnej techniky v sume 118,5 tis. eur bez uzatvorenia zmluvy o výpožičke s Ministerstvom vnútra

SR, ktorý bol poskytovateľom majetku v rámci projektu „Informatizačný systém identifikátora fyzických osôb“.

SP majetok štátu evidovala a užívala v rozpore s Občianskym zákonníkom, zákonom o nakladaní s majetkom verejnoprávnych inštitúcií a zákonom o účtovníctve.

Inventarizácia majetku a záväzkov

Stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31. decembru kontrolovaných období bol v SP overovaný na ústredí SP na základe príkazu generálneho riaditeľa a na pobočkách na základe príkazov riaditeľov pobočiek.

Kontrolou bolo zistené, že SP vykonáva inventarizáciu decentralizovane, t. j. osobitne za ústredie a jednotlivé pobočky. Súhrnnú správu o výsledku inventarizácie za SP ako jednu účtovnú jednotku nevypracováva. Podľa zákona o účtovníctve účtovná jednotka inventarizáciou overuje, či stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v účtovníctve účtovnej jednotky zodpovedá skutočnosti. Hlavnou úlohou riadnej inventarizácie je overiť verné zobrazenie skutočnosti v účtovníctve.

Obstaranie a zaradenie majetku

Na účtoch obstarania DLNM a DLHM evidovala SP majetok do doby jeho zaradenia na majetkové účty. DLNM zaraďovala priebežne podľa splnenia podmienok na zaradenie. SP k 31. decembru 2017 nevykazovala DLNM, ktorý by bol nezaradený viac ako rok.

Stav nezaradeného DLHM bol k 31. decembru kontrolovaných období vykázaný v hodnote od 1,8 mil. eur do 2,2 mil. eur. K 31. decembru 2017 išlo napr. o rekonštrukciu a modernizáciu budov v sume 281 tis. eur, obstaranie výpočtovej techniky v sume 1 393 tis. eur, projektovú dokumentáciu v sume 453 tis. eur, z toho projektovú dokumentáciu obstaranú ešte v rokoch 2005 až 2014, a doteraz nezrealizovanú, v sume 107 tis. eur. V kontrolovanom období o ďalšom nakladaní s týmto majetkom generálny riaditeľ SP nerozhodol.

Odpisovanie majetku

Podľa interných aktov riadenia, ktorými boli metodické usmernenia SP, zatrieďovala DLNM do odpisovej skupiny 1, s dobou odpisovania štyri roky. DLHM zatrieďovala do 4 odpisových skupín s dobou odpisovania 4, 6, 12 a 20 rokov. Kontrolou vybranej vzorky DLHM – budovy ústredie bolo zistené, že niektoré budovy sú odpisované 20, 30 alebo 50 rokov.

O trvalom znížení ocenenia DLNM a DLHM účtovala SP prostredníctvom oprávok, ktoré predstavujú naakumulované odpisy počas životnosti majetku. Ich výška hovorí o stupni morálneho a fyzického opotrebenia.

Pri zisťovaní fyzickej kondície majetku SP ako celku, kde boli do pomeru dané hodnoty oprávok k obstarávacej

cene majetku, najvyššie percento opotrebovanosti vykazoval nehmotný majetok – softvér, a to v rozmedzí 97,3 % v roku 2016 po 98,1 % v roku 2017. Druhé najvyššie percento vykazovali stroje, prístroje a zariadenia, ktoré boli odpísané do výšky 83,9 % v roku 2015 až po 88,3 % v roku 2017. Nasledovali dopravné prostriedky, kde percento opotrebovanosti bolo na úrovni 73,2 % v roku 2015 až po 74,1 % v roku 2017. Vysoká opotrebovanosť majetku bola spojená s vyššími bežnými výdavkami na opravu a údržbu majetku.

Nevyužívaný majetok SP

SP je vlastníkom aj pozemku v Košiciach, ktorý bol kúpený v roku 1996 na účel výstavby spoločnej prevádzkovej budovy pre obe vtedajšie pobočky SP. Pre nedostatok finančných prostriedkov na takúto rozsiahlu investičnú akciu v danom období bolo začatie tejto stavby stále odúvané a nakoniec zrušené.

Do účtovnej evidencie bol pozemok zaradený v roku 1997. Náklady spojené s vlastníctvom pozemku predstavujú ročne cca 130 eur, z ktorých podstatnou položkou je daň z nehnuteľností.

V kontrolovanom období rokov 2015 až 2017 nebol pozemok využívaný, nebola uzatvorená zmluva na krátkodobý, resp. dlhodobý prenájom. Počas celej doby vlastníctva bol pozemok dlhodobejšie prenajatý iba raz na základe zmluvy o nájme pozemku z roku 2009, ktorý trval do roku 2012. Účelom nájmu bolo zariadenie staveniska polyfunkčného komplexu „AUPARK Košice“ počas doby jeho výstavby.

O prenájme pozemku bol zo strany podnikateľských subjektov viackrát prejavovaný záujem, avšak k uzavretiu zmluvného vzťahu neprišlo. SP ako prekážku pri možnosti prenájmu pozemku uvádza príslušné ustanovenie zákona o nakladaní s majetkom verejnoprávnych inštitúcií, ktorý stanovuje podmienku: „*Nájomca alebo vypožičiavateľ pozemku vo vlastníctve verejnoprávnej inštitúcie nie je oprávnený zriadiť stavbu na tomto pozemku*“.

Zákon o nakladaní s majetkom verejnoprávnych inštitúcií stanovuje SP povinnosť používať svoj majetok predovšetkým na zabezpečovanie úloh podľa osobitného zákona, na ktorých plnenie bola zriadená. Zároveň umožňuje verejnoprávnej inštitúcii dočasne nepotrebný majetok prenechať do nájmu alebo do výpožičky, pričom za dočasne nepotrebný majetok sa na účely tohto zákona považuje majetok, ktorý verejnoprávnej inštitúcii prechodne neslúži na plnenie jej úloh.

O nakladaní s majetkom verejnoprávnej inštitúcie rozhoduje štatutárny orgán verejnoprávnej inštitúcie. Zákon taktiež umožňuje nepotrebnú nehnuteľnú vec predať na základe obchodnej verejnej súťaže. O nepotrebnosti však v zmysle interných aktov riadenia musí rozhodnúť generálny riaditeľ, resp. riaditeľ pobočky písomne, čo sa zatiaľ nestalo.

Predaj nehnuteľného majetku

V roku 2017 SP predala nehnuteľnosť, a to budovu a pozemok na Zámočnickej ulici v Bratislave. Kúpna cena bola stanovená ako všeobecná hodnota nehnuteľnosti znaleckým posudkom na 66 700 eur. Zostatková cena budovy vedená v účtovníctve bola 864 842 eur, hodnota pozemku 46 335 eur.

Preverením uvedenej transakcie bolo zistené, že nehnuteľnosť bola obstaraná v roku 1995 vo výške 11/12 a v roku 1999 bola kúpená zvyšná časť 1/12. SP ju užívala do roku 2011. Nehnuteľnosť vo výške 11/12 nemala SP zapísanú v Katastri nehnuteľností z dôvodu, že Katastrálny úrad v Bratislave pôvodný zápis zrušil a vymazal vklad na nehnuteľnosť rozhodnutím z roku 1996 pre procesné chyby SP. O uvedenú nehnuteľnosť viedla SP viacero súdnych sporov, ktorými sa domáhala svojich práv, avšak bezúspešne.

NKÚ SR po posúdení riešenia sporu vyjadril názor, že SP vykonávala relevantné právne úkony a využila všetky právne prostriedky pre uplatnenie svojho práva. Bývalému vedeniu SP z roku 1995 možno vytknúť nedostatočnú obozretnosť pri uzavretí kúpnej zmluvy s osobou neoprávnenou na nakladanie s predmetnou nehnuteľnosťou a vyplatení kúpnej ceny pred zápisom vlastníckeho práva v prospech SP.

SP viedla v účtovníctve majetok, ku ktorému podľa katastra nehnuteľností nemala vlastnícke právo. SP budovu dokonca technicky zhodnotila v hodnote takmer 141 tis. eur a odpisovala. Uvedeným postupom dochádzalo k nesprávnemu vykazovaniu hodnoty majetku k 31. decembru v individuálnych účtovných závierkach, ktoré SP vkladala do registra účtovných závierok

ODPORÚČANIA:

1. Vypracovávať súhrnnú správu z inventarizácie za účtovnú jednotku ako celok.
2. Každoročne prehodnocovať použiteľnosť investícií evidovaných na účtoch obstarania viac ako rok a predkladať ich vedeniu na schválenie.
3. Zvážiť uplatnenie doby odpisovania budov podľa predpokladanej doby užívania zodpovedajúcej spotrebe budúcich ekonomických úžitkov.
4. Zvýšiť objem investícií do dlhodobého nehmotného a hmotného majetku z dôvodu jeho vysokého opotrebovania.
5. Pri obstarávaní služieb v objednávke alebo v zmluve presne špecifikovať rozsah požadovaných prác a úkonov a definovať spôsob preukázania ich vykonania.
6. Pre zvýšenie účinnosti vnútorného kontrolného systému SP vykonávať pravidelnú identifikáciu rizikových oblastí/ procesov/ subjektov a ich objektívne hodnotenie, ktoré by malo byť podkladom na zostavenie plánu kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra.
7. Prehodnotiť nakladanie s nevyužívaným majetkom. V prípade jeho nevyužitelnosti pre potreby SP nakladať s ním ako s nepotrebným alebo neupotrebitelným v súlade so zákonom o SP, zákonom o majetku verejnoprávnych inštitúcií a internými predpismi SP.

3.1.4 VNÚTORNÝ KONTROLNÝ SYSTÉM

Legislatívnym rámcom upravujúcim kontrolnú činnosť SP, postavenie a úlohy hlavného kontrolóra a výkon dozoru štátu nad vykonávaním sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia je zákon o sociálnom poistení.

Postavenie, úlohy a súčinnosť jednotlivých článkov vnútorného kontrolného systému SP upravujú interné predpisy. Kontrolná činnosť bola v preverovanom období vykonávaná vedúcimi štátnymi zamestnancami na všetkých stupňoch riadenia, ako súčasť ich riadiacej činnosti.

Jedným z článkov vnútorného kontrolného prostredia SP je útvar hlavného kontrolóra. Útvar v oblasti koncepčného riadenia patrí do pôsobnosti dozornej rady, čím je vymedzená nezávislosť jeho postavenia. Činnosť útvaru sa riadila ročným plánom kontrolnej činnosti. Výsledky činnosti boli zhodnotené v ročnej správe. Piaty zamestnanci útvaru vykonali v pobočkách SP v roku 2015 spolu 10 kontrol, v roku 2016 spolu 5 kontrol a v roku 2017 spolu 10 kontrol.

V zameraní kontrolnej činnosti útvaru hlavného kontrolóra absentovala najmä v rokoch 2015 a 2016, z hľadiska významnosti čerpania výdavkov Správneho fondu, kontrola ústredia SP. V kontrolovanom období 2015 až 2017 dozorná rada neuložila hlavnému kontrolórovi povinnosť vykonať takúto kontrolu.

NKÚ SR v rámci kontroly fungovania vnútorného kontrolného systému preveril vykonávanie základnej finančnej kontroly. Kontrola bola vykonávaná v súlade so zákonom o finančnej kontrole a audite.

4 REAKCIA KONTROLOVANÉHO SUBJEKTU

Námietky SP proti pravdivosti, úplnosti a preukázateľnosti kontrolných zistení, uvedených v protokole o výsledku kontroly boli vysporiadané. Protokol o výsledku kontroly bol s kontrolovaným subjektom prerokovaný.

Na základe výsledkov kontroly SP prijme opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, ktoré v dohodnutom termíne pošle NKÚ SR. Plnenie opatrení bude NKÚ SR v rámci svojej pôsobnosti monitorovať.

5 TÍM KONTROLÓROV

Kontrolná skupina bola zložená zo štyroch kontrolórov NKÚ SR s dlhoročnými skúsenosťami v oblasti finančnej kontroly a kontroly súladu.

ZÁVER

Kontrolná akcia zameraná na hospodárenie Správneho fondu SP naplnila ciele stanovené v predmete kontroly. NKÚ SR nezistil nehospodárne a neúčelové použitie finančných prostriedkov Správneho fondu.

a služieb prijme kontrolovaný subjekt opatrenia, ktoré v stanovenom termíne predloží NKÚ SR. Ich splnenie a účinnosť bude predmetom monitorovania a vyhodnocovania zo strany NKÚ SR.

K nedostatkom zisteným najmä v evidencii a správe majetku, v účtovníctve a v preukázateľnosti vykonaných prác

KONTAKT

Najvyšší kontrolný úrad SR
Priemyselná 2
824 73 Bratislava 26,
☎ +421 2 501 14 451
✉ info@nku.gov.sk